

ΧΕΙΡΑΦΕΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ (1844-1880)

1. Το σύνταγμα του 1844

- Επανάσταση 3^{ης} Σεπτεμβρίου 1843: Καταλυτική επίδραση στα πολιτικά πράγματα. Τα κόμματα: α) εξέφρασαν με σαφήνεια τις πολιτικο-ιδεολογικές τους ανευλήψεις· β) ενεργότερος ο ρόλος τους στην πολιτική ζωή. Υπέρ του συντάγματος όλα τα κόμματα· ακόμη και το ρωσικό τάχθηκε υπέρ, εφόσον υπήρχε αδυναμία ανατροπής του Όθωνα. Ζητούμενο: ο περιορισμός των εξουσιών του βασιλιά.
- Δυναμική παρουσία των κομμάτων: οι 3 ηγέτες διευθύνουν την Εθνοσυνέλευση (1843-44) => Αποφεύχουν τις αιρετές θέσεις· επιβάλλονται στις ριφορματικές ομάδες των κομμάτων τους· παίρνουν από κοινού αποφάσεις· συμφωνούν στη συνταγματική κατοχύρωση των δικαιωμάτων: (1) ισότητα απέναντι στο νόμο. (2) απαγόρευση της δουλείας (3) απαραβίαστο του οικογενειακού ασύλου. (4) ελευδερία γνώμης και τύπου (5) προστασία ιδιοκτησίας (6) δωρεάν εκπαίδευση. Αδυναμία του συντάγματος: δεν κατοχυρώθηκε το δικαίωμα του συνέρχεσθαι και συνεταίρεισθαι: εμπόδιο στη συγκρότηση κοινοβουλευτικών μηχανισμών.
- Καθορισμός βασιλικών εξουσιών: ο βασιλιάς συμμετέχει στην άσκηση της νομοθετικής εξουσίας· αρχηγός κράτους και στρατού. Προϋπόθεση για νομιμοποίησή του: Προβυπογραφή αρμόδιου υπουργού.

Επίσης

- α) κατοχύρωση δικαιώματος καθολικής ψηφοφορίας για τους άντρες
- β) καθορισμός εκλογικής διαδικασίας: οι εκλογείς έδυναντο να ψηφίσουν θετικά όσους υποψηφίους ήθελαν ακόμη και από διαφορετικούς συνδυασμούς
- γ) ύπαρξη Βουλής και Γερουσίας· οι γερουσιαστές διορίζονται από τον βασιλιά - ισόβια μέλη.
- Ωστόσο, υπήρχε έλλειψη συνταγματικής πρόβλεψης για τα κόμματα. Ο κανονισμός της Βουλής προέβλεπε αριθμό της σύνθεσης των κοινοβουλευτικών επιτροπών με κλήρωση. Αυτό αναγκαστικά οδηγούσε τις παρατάξεις -> σε διαβουλεύσεις -> ορισμένες φορές σε συναινέση.

Το δικαίωμα της καθολικής ψηφοφορίας

Δημιουργεί: Νέοι όροι πολιτικής και κυβερνητικής δράσης

- Ευρύ πεδίο ευμετασχής πολιτών / κυβερνάτων στο δημόσιο βίο
- Διευκόλυνση διεκδίκησης ευμεφόντων.

Τρωτά : ίσως οι πολιτικές διαδικασίες και η λειτουργία κυβέρνησης να ήταν προϊόν μιας μικρής ηγετικής ομάδας να μην ανταποκρίνονταν στις ανάγκες της ελληνικής κοινωνίας να αποτελούν προϊόν μίμησης δυσικών προσώπων παραμορφωμένου λόγω της περιορισμένης ανάπτυξης.

Όμως

Ο κοινοβουλευτισμός ρίχνει, ανταποκρινόμενος στις ιδιαίτερες ανάγκες, τα προβλήματα και τα αιτήματα της ελληνικής κοινωνίας. Για την πολιτική ενεργοποίηση μεγάλων τμημάτων πληθυσμού και τη σταδιακή συκρότηση ενός κράτους δικαίου, δεν αρκεί μια διαδικασία μίμησης.

Κόμβοι: αναγκαστικά ελαστές • ανταποκρίνονται • στις ανθρώπινες ανάγκες.

Δεν μπορούν να χαρακτηριστούν με δημερινούς όρους.